

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою Харківського
національного університету мистецтв
імені І.П. Котляревського
(протокол № 3 від 28 жовтня 2021 року)
уведено в дію наказом
від 29.10.2021 № 199-«З»

ПОЛОЖЕННЯ

про педагогічну практику аспірантів Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Це Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 (зі змінами), Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського (далі – Університет).
- 1.2. Положення регламентує порядок і форми проходження педагогічної практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Університету.
- 1.3. Педагогічна практика є компонентом підготовки до науково-педагогічної діяльності, важливим засобом формування та розвитку компетентностей, необхідних для здійснення навчально-виховного процесу в мистецьких закладах вищої освіти, зокрема викладання фахових дисциплін, організації навчальної діяльності студентів, науково-методичної роботи, набуття вмінь і навичок практичної викладацької діяльності.
- 1.4. Безпосереднє керування практикою кожного здобувача здійснює його науковий керівник, базою практики є кафедра, за якою він закріплений. Здобувач

має право пройти практику в інших закладах вищої освіти та/або у закладах культури за погодженням з науковим керівником.

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

2.1. Метою практики є поглиблення педагогічних/комунікативних компетентностей аспірантів під час роботи із здобувачами вищої освіти різних кваліфікаційних рівнів.

2.2. Завдання практики:

розвиток особистісних та професійних якостей здобувачів, формування навичок педагогічної рефлексії;

осмислення засад навчально-виховного процесу у вищій школі в аспекті новітніх гуманітарних запитів суспільства;

ознайомлення із функціонуванням навчально-виховних та наукових підрозділів Університету;

формування уміння розробляти нормативні документи, які визначають зміст мистецької освіти, зокрема створення навчальних планів та навчальних програм мистецьких дисциплін;

засвоєння та практичне опрацювання інноваційних педагогічних технологій викладання фахових дисциплін.

2.3. У результаті проходження педагогічної практики здобувач **повинен знати:**

Закони України, законодавчі акти та нормативно-правові документи, що регламентують різні напрями роботи ЗВО;

специфіку системи організації освітнього процесу в закладах вищої освіти мистецького спрямування;

чинні вимоги до навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в мистецьких ЗВО;

методологію педагогіки в її проєкції на власну наукову та педагогічну діяльність; спеціалізовану літературу, що відображає новітні тенденції мистецької педагогіки.

повинен уміти:

формувати та вдосконалювати власну педагогічну майстерність;

педагогічно адаптувати навчальний матеріал, креативно впроваджувати в педагогічний процес інноваційні технології навчання;
розробляти та рецензувати документацію щодо організації навчального процесу на випускових кафедрах мистецьких ЗВО;
організовувати навчальну/самостійну роботу здобувачів вищої освіти, розробляти програми проходження студентами різних видів практик, зокрема науково-педагогічної та педагогічної.

2.4. Під час відвідування занять викладачів кафедр здобувачі повинні ознайомитися з різними формами педагогічної адаптації навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

2.5. Під час практичної діяльності, зокрема проведення навчальних занять, здобувачі мають демонструвати вміння: сформулювати навчально-виховну мету, адекватно обирати форми занять, використовувати елементи педагогічного дослідження.

ІІІ. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

3.1. Оволодіння практичними науково-педагогічними компетентностями здобувача третього освітньо-наукового рівня вищої освіти включає наступні етапи практичної роботи:

підготовчий/організаційний:

консультація щодо оформлення документів практики – графіка проходження, видів та змістовного наповнення практики, ведення щоденника (Додаток 1);
ознайомлення з діяльністю Університету та кафедр, нормативними документами, що регламентують організацію освітнього процесу в Університеті;

практичний:

пасивна практика: планування здобувачем власної викладацької діяльності; відвідування занять у класі наукового керівника та інших викладачів кафедр, відвідування навчальних та концертних заходів, засідань кафедри; підготовка до навчальних занять, опрацювання методичної, наукової та педагогічної літератури;

активна практика: робота зі здобувачами I–II кваліфікаційних рівнів (бакалаврами, магістрами) – проведення лекційних занять, участь в організації студентських конференцій.

підсумковий:

обговорення та затвердження результатів проходження практики науковим керівником здобувача, підготовка звіту про проходження практики.

Атестація здобувача здійснюється кафедрою, за якою він закріплений, на підставі звіту про проходження педагогічної практики та проведення відкритого уроку. Звіт про проходження практики складається в довільній формі, але має містити інформація про виконання всіх видів робіт, передбачених індивідуальним навчальним планом.

3.2. Система оцінювання.

№	Вид роботи	Максимальна кількість балів
1.	Методична робота	20
2.	Виховна робота	10
3.	Відвідування занять викладачів	10
4.	Проведення аудиторних занять	30
5.	Проведення відкритого заняття	30
Усього		100

IV. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

4.1. За підсумками проходження педагогічної практики здобувач подає на кафедру, за якою він закріплений, загальний звіт та щоденник, підписані керівником практики.

4.2. Здобувачі, які проводять заняття за трудовою угодою в межах Університету, звільняються від педагогічної практики та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації.

4.3. Здобувачі мають право проходити педагогічну практику за дуальною формою навчання в інших мистецьких закладах вищої освіти України та за кордоном із наступним поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики, але її обсяг не повинен бути меншим, ніж визначено в законодавстві України.

4.4. Зазначена документація зберігається в індивідуальному плані здобувача й розглядається під час проведення заліку на засіданні кафедри, за якою він закріплений.

V. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА

5.1. Здобувач за погодженням керівника обирає терміни, види та змістовне наповнення практики, з урахуванням власного рівня педагогічної та наукової підготовки.

5.2. Здобувач має право з усіх питань, що виникають під час проходження практики, звертатись до керівника, завідувача кафедри, вносити пропозиції з удосконалення організації педагогічної практики.

5.3. Здобувач має право на відвідування занять провідних викладачів Університету з метою вивчення методики викладання, ознайомлення з передовим педагогічним досвідом (за попередньою домовленістю).

5.4. Здобувач має виконати всі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики, та ретельно готуватися до кожного заняття.

5.5. Здобувач, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, який не виконав індивідуальний план згідно з Порядком здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 (зі змінами), та підлягає відрахуванню.

VI. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

6.1. Керівник педагогічної практики:

забезпечує чітку організацію, планування та контроль результатів практики, уживає заходів щодо ліквідації недоліків;

затверджує графік проведення практики з урахуванням особливостей індивідуального навчального плану здобувача;

надає методичну та організаційну допомогу здобувачеві.

6.2. Керівник педагогічної практики має право поставити питання щодо визнання роботи практиканта незадовільною та відсторонення його від проходження практики.

Додаток 1
Зразок оформлення щоденника
педагогічної практики

Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського
кафедра

Щоденник
педагогічної практики
здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ПІБ

Керівник

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

(20 – 20 навчальний рік)

Облік методичної роботи

дата	Зміст роботи

Облік відвідувань занять

дата	Зміст роботи

Облік виховної роботи

дата	Зміст роботи

Облік проведених занять

дата	Зміст роботи

Висновок керівника практики

Пропозиції керівника практики щодо оцінювання її результатів

№	Вид роботи	Кількість балів
1.	Методична робота	
2.	Виховна робота	
3.	Відвідування занять викладачів	
4.	Проведення аудиторних занять	
Всього		

«__» _____ 20__ року

Керівник практики _____ (_____)